

In memoriam

Obituaries

Prof. dr. sc. ANTE FULGOSI (31. 1. 1917. – 15. 4. 2008.)

Prof. dr. sc. Ante Fulgosi rođen je 31. siječnja 1917. u Splitu. Klasičnu gimnaziju prvu godinu pohađa u Splitu i nastavlja u Zagrebu gdje maturira 1935. g. Diplomirao je 1942. godine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. G. 1943. mobiliziran je kao liječnik u domobrane i upućen na bojišnice u okolici Gospića i u Bosnu. U logoru u okolici Gospića susretao se sa Židovima i Srbima čiji su pojedini članovi obitelji bili likvidirani. Pomagao im je koliko je mogao, a jednom je Židovu čak dao svoje osobne dokumente kako bi mogao otputovati u Italiju i zbog toga imao problema s ustaškim vlastima. Druge je smještao i sakrivao zbog tobože potrebnog liječenja u bolnicu u Gospiću. Nekima je dao lažne dokumente kako bi mogli otići na teritorij pod talijanskom okupacijom.

Zbog svog humanitarnog doprinosa u spašavanju Židova proglašen je »pravednikom među narodima« i njegovo je ime upisano na ploči na zidu u Yad Vashemu kraj Jeruzalema u Izraelu.

15. svibnja 1945. mobiliziran je kao liječnik u JNA. Kao referent Vojnog saniteta upućen je u Skoplje, a nakon toga premješten u Sanitetski odjel Vazduhoplovne komande u Zemunu. Od 1947. do 1950. godine je v.d. načelnika Sanitetskog odjela Tehničko-zrakoplovne divizije u Zagrebu. G. 1950. odlazi na specijalizaciju oftalmologije u Očnu kliniku Vojnomedicinske akademije u Beograd, a poslije toga na

Očni odjel Vojne bolnice u Zagrebu. Posljednjih 6 mjeseci provodi u Očnoj klinici Medicinskog fakulteta u Zagrebu. G. 1953. položio je specijalistički ispit iz oftalmologije. G. 1954. postaje načelnik Očnog odjela Vojne bolnice u Zagrebu što ostaje do 1. 1. 1977. g. kad je s činom pukovnika umirovljen. Više puta se i ranije želio demobilizirati iz JNA, no to mu je uvijek bilo odbijeno. Zbog želje za novim saznanjima u oftalmološkoj struci odlazi u više navrata na usavršavanje u klinike u Austriji, Švicarskoj i Njemačkoj, a sudjeluje i na devedesetak skupova u zemlji i inozemstvu. G. 1964. doktorirao je temom »Rana oftalmološka dijagnostika radijacijskih oštećenja« na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. G. 1974. izložio je pred Nastavničkim vijećem VMA koncepciju valorizacije kolornog vida vozača motornih vozila te ga je Vijeće izabralo za profesora oftalmologije. Iste godine počinje predavati predmet »Ratne ozljede oka« na Medicinskom fakultetu u Sveučilištu u Zagrebu. G. 1979. izabran je za višega znanstvenog suradnika Republičkog savjeta za zdravstvo Republike Hrvatske. Bio je član Hrvatske akademije medicinskih znanosti te vanjski suradnik Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u JAZU. Od 1954. do 1958. g. bio je generalni sekretar Udruženja oftalmologa SFRJ. Od 1957. do 1959. g. tajnik je zagrebačke podružnice HLZ-a. Od 1960. g. postaje stalni sudski vještak za oftalmologiju i prometnu medicinu Okružnog suda u Zagrebu. Nakon definitivnog smještaja Očnog odjela Vojne bolnice na Šalatu 1952. stvoreni su normalni uvjeti za rad. Oposobljene su dvije operacijske dvorane, za aseptične i septične zahvate. Odjel je imao tridesetak kreveta, ambulantu, kabinet za funkcionalno ispitivanje vida. Tada je primljeno više liječnika na specijalizaciju, koji su imali priliku za odličnu edukaciju. G. 1953. je napravljena prva operacija katarakte, i to ekstrakapsularno, i dakriocistorinostomija. G. 1954. prvi je put napravljena operacija katarakte intrakapsularno, i to s pomoću pincete, a 1955. i prva antiglaukomska operacija te operacija ablacije retine po Schaffer-Weveu. Od 1962. g. vrše se operacije katarakte *ab externo* s pomoću erizifaka, a od 1967. s pomoću krioelektrotraktora. Usporedo s razvojem operative tehnike postepeno su uvedene suvremene dijagnostičke metode: adaptometrija, anomaloskopija, perimetrija po Goldmannu, ultrasonografija, fluoresceinska angiografija i elektroretinografija i evocirani kortikalni potencijali.

U prvim svojim radovima prof. Fulgosi obradio je problem epifore kod vojnika s dvije autentične operacije suznih putova. Istraživao je i dubinski vid kod vojnika artiljeraca, djelovanje bojnih otrova na oči i radioaktivnog zračenja u slučaju atomskog rata. Iz kliničke prakse proučavao je problem pterigija, njegove etiologije i terapije, što je objavio u svojim radovima. Ukupno je objavio 32 stručna i znanstvena rada. Za trupne liječnike napisao je nekoliko uputa za rad. Koautor je knjige »Medicina prometa«, koja je objavljena 1985.

Posebnu je pažnju posvećivao uzdizanju i obrazovanju novih kadrova. Tijekom svoga rada kao šef Odjela poklanjao je veliku pažnju liječnicima specijalizantima, kojih je ukupno bilo 15, među kojima su najpoznatiji prof. dr. sc. Krešimir Čupak i doc. dr. sc. Zdravko Panian. Njegovi suradnici i brojni bolesnici izuzetno su ga cijenili zbog njegove stručnosti, entuzijazma i požrtvornosti te zbog želje da svoje veliko znanje prenese mladim kolegama.

Njegova posebna humanost i predanost ostat će nam zauvijek u sjećanju.

Njegovi zahvalni učenici i kolege,

prim. dr. Emil Skrt i doc. dr. sc. Ljerka Henč-Petrinović